

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van Woning De Roover-Van Coillie in Schilde ('s Gravenwezel)

Provincie: Antwerpen

Gemeente: Schilde, 3de afdeling, sectie C

Objectnummer: 4.01/11039/145.1

-

Dossiernummer: 4.001/11039/101.1

Omschrijving:

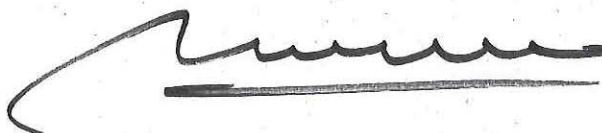
Woning De Roover-Van Coillie, Rozenlaan 11

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

14 MAART 2017

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het advies werd gevraagd op 14 oktober 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het advies werd gevraagd op 14 oktober 2016.

De afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen bracht op 25 oktober 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

Het departement noch de overige agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 14 oktober 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.4. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 14 oktober 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Schilde

Het advies werd gevraagd op 14 oktober 2016

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht geen advies uit over deze bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 14 oktober 2016

De VCOE bracht op 10 november 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De VCOE formuleerde in haar advies een aantal opmerkingen die als volgt behandeld werden:

Opmerking 1 onder punt 3.

De VCOE vraagt de artistieke waarde van Woning De Roover-Van Coillie te onderzoeken en op te nemen, verwijzend naar het doordachte ontwerp met een kunstzinnige insteek.

Antwoord:

De Woning De Roover-Van Coillie is ontworpen als een functionele familiewoning voor een kroostrijk gezin met een beperkt budget, zonder artistieke aspiraties. Het doordachte ontwerp en de kunstzinnige insteek zijn inherent aan een goed architecturaal ontwerp, en de basisvoorwaarde voor de architecturale waarde als verantwoording voor de bescherming als monument. Het opnemen van de artistieke waarde als bijkomende verantwoording voor de bescherming van het monument, betekent slechts een herhaling van de argumentatie onder een andere noemer. Van een zuiver artistieke premisse bij het ontwerp, los van het architecturale, is in dit geval immers geen sprake. Ook monumentale kunstwerken zoals wand- of plafondschilderingen, glas-in-loodramen of geïntegreerd beeldhouwwerk, die de artistieke waarde kunnen verantwoorden, zijn niet aanwezig. Bij gelijkaardige beschermingsdossiers zoals de "Villa Roma" in Leuven, die enkel met een architecturale waarde verantwoord werden, is de artistieke waarde evenmin weerhouden in het beschermingsdossier.

Opmerking 2 onder punt 3.

De VCOE vraagt in artikel 2 van het besluit op te nemen dat beide latere aanbouwen, afbreuk doen aan het oorspronkelijke ontwerp.

Antwoord:

Aanpassing van het Ministerieel Besluit Art. 2. §2 Extérieur en tuin, paragraaf 4:

wordt geschrapt: "Deze bescheiden uitbreiding vormt een harmonisch geheel met de bestaande woning, wat eveneens geldt voor de twee toegevoegde dakkapellen.";

wordt vervangen door: "Deze uitbreiding doet afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp en de architecturale waarde van het gebouw, wat eveneens geldt voor de twee toegevoegde dakkapellen".

Aanpassing van het Ministerieel Besluit Art. 2. §2 Extérieur en tuin, paragraaf 5:

wordt geschrapt: "Door deze ingreep die in se het karakter van de architectuur niet schaadt maar geen erfgoedwaarde bezit, verdween wel het karakteristieke zonneterras met zijn gebogen achterwand. Deze laatste werd opgedeeld door het smalle staande garagelicht.";

wordt vervangen door: "Door deze ingreep verdween het karakteristieke zonneterras met zijn gebogen achterwand, die werd opgedeeld door het smalle staande garagelicht. Deze uitbreiding doet afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp en de architecturale waarde van het gebouw."

Opmerking 3 onder punt 4.

De VCOE vraagt te verduidelijken wat precies bedoeld wordt met "het versterken of het herstel van de authenticiteit van deze vertrekken".

Antwoord:

Dit wordt toegelicht in de daarop volgende zinssnede: "Indien herschilderen van de binnendeuren, de vensterluiken en de inbouw- en wandkasten noodzakelijk is, is het aangewezen de historische kleurstellingen op basis van materieel-technisch onderzoek te hernemen. Het verdient aanbeveling de reversibele constructie die in 1978 in het trappenhuis is aangebracht om de wooneenheden op de gelijkvloerse en eerste verdieping te scheiden, opnieuw te verwijderen. Indien vervanging van de asbesthoudende Floorflex-vloeren noodzakelijk is, is het aangewezen een gelijkaardig materiaal van dezelfde tint te gebruiken."

Opmerking 4 onder punt 4.

De VCOE vraagt overzichtsfoto's van de voor- en achtertuin op te nemen in de fotoregistratie bij het ministerieel besluit.

Antwoord:

De fotoregistratie bij het ministerieel besluit wordt uitgebreid met overzichtsfoto's van de voor- en achtertuin, genomen op 1 december 2016.

Opmerking 5 onder punt 6.

De VCOE vraagt toelatingsplicht 6d te schrappen omdat deze overlapt met toelatingsplicht 5.

Antwoord:

Toelatingsplicht 6d wordt geschrapt.

Opmerking 6 onder punt 6.

De VCOE vraagt te onderzoeken of de formulering van toelatingsplicht 6c het beoogde doel van de toelatingsplicht voldoende vat.

Antwoord:

De formulering van toelatingsplicht 6c wordt aangepast: "Het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verharding".

Opmerking 7 onder punt 6.

De VCOE merkt op dat er geen link lijkt te zijn tussen het inhoudelijk dossier en toelatingsplicht 6e.

Antwoord:

Toelatingsplicht 6e wordt geschrapt.

Opmerking 8 onder punt 6.

De VCOE merkt op dat toelatingsplicht 8 voor het interieur vaag geformuleerd is.

Antwoord:

Het betreft een standaardformulering in overeenstemming met het onroerenderfgoeddecreet, waarover consensus bestaat, en die systematisch als toelatingsplicht wordt gehanteerd in ministeriële besluiten.

Opmerking 9 onder punt 7.

De VCOE merkt op dat het inhoudelijk dossier slechts beknopt ingaat op het oeuvre van de architect, en dat het belang van de woning De Roover-Van Coillie binnen dat oeuvre – en specifiek ten aanzien van zijn reeds beschermde realisaties – niet in het inhoudelijk dossier wordt geduid. Daarbij wordt een volwaardige afweging tussen de erfgoedwaarden van de belangrijkste woningbouwontwerpen van architect Jul De Roover.

Antwoord:

De reeds beschermde realisaties van Jul De Roover zijn de Bibliotheek van Deurne en het Administratief Centrum Oudaan (hoofdontwerper Renaat Braem) die door hun publieke karakter en schaal niet vergelijkbaar zijn. De derde beschermde realisatie, de woning Steurs in Brasschaat, dateert uit een rijpere periode, en beantwoordt met twee gescheiden wooneenheden aan een andere typologie.

Het belang van de Woning De Roover-Van Coillie met betrekking tot het oeuvre van Jul De Roover, wordt in het inhoudelijk dossier geduid als een zeldzame realisatie uit de vroege loopbaan van de architect en als een authentiek voorbeeld van de sterke invloed van de eigentijdse Scandinavische architectuur op de Belgische landhuisbouw in de jaren 1950. Tot op heden ontbreekt een oeuvre-overzicht van de architectuur van Jul De Roover, of een degelijke studie van zijn woningontwerpen. Een thematische inventarisatie of diepgaande en vergelijkende studie van een architectenoeuvre, valt buiten het bestek van een ad-hoc beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft invloed op het ministerieel besluit. Het ministerieel besluit werd als volgt aangepast:

Art. 2. §2 Extérieur en tuin, paragraaf 4:

wordt geschrapt: "Deze bescheiden uitbreiding vormt een harmonisch geheel met de bestaande woning, wat eveneens geldt voor de twee toegevoegde dakkapellen.";

wordt vervangen door: "Deze uitbreiding doet afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp en de architecturale waarde van het gebouw, wat eveneens geldt voor de twee toegevoegde dakkapellen".

Art. 2. §2 Extérieur en tuin, paragraaf 5:

wordt geschrapt: "Door deze ingreep die in se het karakter van de architectuur niet schaadt maar geen erfgoedwaarde bezit, verdween wel het karakteristieke zonneterras met zijn gebogen achterwand. Deze laatste werd opgedeeld door het smalle staande garagelicht.";

wordt vervangen door: "Door deze ingreep verdween het karakteristieke zonneterras met zijn gebogen achterwand, die werd opgedeeld door het smalle staande garagelicht. Deze uitbreiding doet afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp en de architecturale waarde van het gebouw."

Toelatingsplicht 6c: de formulering wordt aangepast: "Het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verharding".

Toelatingsplicht 6d wordt geschrapt.

Toelatingsplicht 6e wordt geschrapt.

Bijlage 2 fotoregistratie wordt uitgebreid met overzichtsfoto's van de voor- en achtertuin, genomen op 1 december 2016.

1.4. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het ministerieel besluit. Het ministerieel besluit werd als volgt aangepast:

Art. 2. §2 Extérieur en tuin, paragraaf 4:

wordt geschrapt: "Deze bescheiden uitbreiding vormt een harmonisch geheel met de bestaande woning, wat eveneens geldt voor de twee toegevoegde dakkapellen.";

wordt vervangen door: "Deze uitbreiding doet afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp en de architecturale waarde van het gebouw, wat eveneens geldt voor de twee toegevoegde dakkapellen".

Art. 2. §2 Extérieur en tuin, paragraaf 5:

wordt geschrapt: "Door deze ingreep die in se het karakter van de architectuur niet schaadt maar geen erfgoedwaarde bezit, verdween wel het karakteristieke zonneterras met zijn gebogen achterwand. Deze laatste werd opgedeeld door het smalle staande garagelicht.";

wordt vervangen door: "Door deze ingreep verdween het karakteristieke zonneterras met zijn gebogen achterwand, die werd opgedeeld door het smalle staande garagelicht. Deze uitbreiding doet afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp en de architecturale waarde van het gebouw."

Toelatingsplicht 6c: de formulering wordt aangepast: "Het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verharding".

Toelatingsplicht 6d wordt geschrapt.

Toelatingsplicht 6e wordt geschrapt.

Bijlage 2 fotoregistratie wordt uitgebreid met overzichtsfoto's van de voor- en achtertuin, genomen op 1 december 2016.